CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

_____

TP.HCM, ngày 06 tháng 11 năm 2026

ĐƠN KIẾN NGHỊ

(KIẾN NGHỊ VỀ VIỆC KHÔNG BAN HÀNH DỰ THẢO LUẬT SỬA ĐỔI NĂM 2026 VÀ GIỮ NGUYÊN LUẬT SỐ 75/2006/QH11)

Kính gửi: Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Kính gửi đồng thời: Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội;

Chính phủ;

Bộ Y tế.

Tên tôi là: Trần Thị Mỹ Duyên Sinh ngày 05 tháng 10 năm 2004

Số CCCD: 052304005577 Ngày cấp: 05/09/2021 Nơi cấp *(tỉnh, TP):*Bình Định

Địa chỉ thường trú: Hoài Hương - Thị xã Hoài Nhơn - Bình Định

Địa chỉ thường trú sau sáp nhập: Hoài Nhơn Đông - Gia Lai

Chỗ ở hiện nay: Đường số 4 - Phước Long - TP.HCM

Điện thoại liên hệ: 0975341434

Tôi xin trình bày lý do cụ thể vì sao làm đơn này:

Là công dân của Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam – đất nước có tiêu ngữ thiêng liêng "Độc lập - Tự do - Hạnh phúc" được đặt ngay dưới Quốc hiệu, cũng như một dân tộc đã đứng lên giành độc lập từ những cuộc đấu tranh đầy đau thương và mất mát – tôi viết bản kiến nghị này với tâm huyết và trách nhiệm công dân.

Trong Bản Tuyên ngôn độc lập năm 1945 do Chủ tịch Hồ Chí Minh khởi thảo, được Ban Thường vụ Trung ương Đảng đóng góp ý kiến và nhất trí thông qua, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã trích dẫn:

“Tất cả mọi người đều sinh ra có quyền bình đẳng. Tạo hóa cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được; trong những quyền ấy, có quyền được sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc.”

“Suy rộng ra, câu ấy có ý nghĩa là: tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng; dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do.”

“Đó là những lẽ phải không ai chối cãi được.”

Những “lẽ phải” bất hủ ấy chính là nền tảng của quyền con người mà dân tộc ta đã hy sinh xương máu để giành lấy. Căn cứ trên tinh thần ấy, tôi trân trọng kính trình Quốc hội xem xét các kiến nghị sau:

Một là, kính mong Quốc hội giữ nguyên tiêu chuẩn “chết não” trong Hội đồng xác định chết não theo quy định hiện hành, và không đưa các định nghĩa về “chết não”, “chết tuần hoàn” thành văn bản dưới luật (nghị định, thông tư). Việc quy định những vấn đề căn bản, liên quan trực tiếp đến sự sống – cái chết của con người phải do Quốc hội – cơ quan quyền lực cao nhất của nhân dân – quyết định, chứ không thể để cho các văn bản dưới luật với cơ chế ban hành thiếu minh bạch và ít có cơ hội giám sát của đại biểu và nhân dân.

Hai là, tôi kiên quyết phản đối việc cho phép trẻ em dưới 18 tuổi hiến tạng dưới mọi hình thức, kể cả khi còn sống hay đã được xác định là chết não. Trẻ em chưa có đủ khả năng nhận thức và tự quyết; mọi quyết định liên quan đến cơ thể các em phải được bảo vệ tối đa. Đây không chỉ là vấn đề y tế mà còn là đạo lý và trách nhiệm của quốc gia đối với thế hệ tương lai.

Ba là, tôi vô cùng mong muốn Quốc hội hủy bỏ vĩnh viễn Dự thảo Luật Hiến, lấy, ghép mô, tạng, bộ phận cơ thể người và hiến lấy xác (sửa đổi năm 2026) và tiếp tục áp dụng Luật số 75/2006/QH11 với những chỉnh sửa cần thiết. Dự thảo này, nếu thông qua, sẽ tạo khoảng trống pháp lý và nguy cơ thương mại hóa, lạm dụng mô, tạng của người nghèo và người yếu thế – đi ngược lại truyền thống và tinh thần nhân văn của dân tộc, cụ thể như sau:

Thứ nhất, dự thảo đi ngược lại đạo hiếu – truyền thống “Kính lão đắc thọ” của dân tộc.

“Kính lão” là sự tôn kính, lễ phép, quan tâm và chăm sóc đối với ông bà, cha mẹ cùng những người cao tuổi trong gia đình và xã hội.

“Đắc thọ” không chỉ là ước nguyện sống lâu, mà còn là sự nhận lại phúc đức, trí tuệ, kinh nghiệm sống và sự bình an từ những người đi trước.

Người trẻ kính mến người lớn để nhận lại phúc đức, tinh hoa trí tuệ và kinh nghiệm sống, đồng thời giữ gìn, truyền nối đạo hiếu – nét đẹp văn hóa truyền thống của dân tộc. Đạo hiếu chân chính là sự cho và nhận có chừng mực, là sự tôn trọng lẫn nhau giữa hai thế hệ: người già yêu thương, buông bỏ đúng lúc, truyền lại tinh hoa; người trẻ kính trọng, biết ơn, nhưng vẫn được phép lớn lên và đi tiếp. Không thể nào đạo hiếu lại là “hy sinh một mầm non để cứu một cây cổ thụ”. Cho phép lấy mô, tạng của trẻ em – dù dưới bất kỳ hình thức nào – là đặt gánh nặng sự sống lên vai những người chưa kịp lớn, đảo ngược trật tự đạo lý ngàn đời của dân tộc.

Thứ hai, dự thảo làm mờ đi giá trị nhân phẩm – điều mà câu ca dao “Cọp chết để da, người ta chết để tiếng” đã khắc ghi.

“Cọp chết để da”: con hổ khi chết, tấm da của nó vẫn còn giá trị – đó là thứ vật chất duy nhất nó để lại.

“Người ta chết để tiếng”: con người khác với muông thú, khi rời đời, thứ còn lại không phải là của cải hay thân xác, mà là danh tiếng, nhân phẩm và những giá trị tinh thần mà đời sống, hành động và cách sống của họ đã khắc ghi vào lòng người, vào ký ức gia đình và xã hội.

Con người phải sống sao cho trọn đức, trọn danh – cả khi sống lẫn khi chết. Điều đáng quý nhất để lại cho hậu thế chính là tiếng lành, nhân cách và tấm gương đạo đức, chứ không phải tiền tài, địa vị – những thứ “đêm trăng chó sủa rồi quên”. Khi pháp luật cho phép biến xác người, mô tạng người thành “nguồn lực” có thể thu nhận, phân bổ và vận chuyển theo cơ chế hành chính, thì vô tình nhà nước đang suy giảm chính phẩm giá ấy: cái chết của con người có nguy cơ bị quy về một thủ tục, một nguồn cung – thay vì một sự ra đi trọn vẹn nhân phẩm.

Thứ ba, dự thảo không đáp ứng được tinh thần “Lá lành đùm lá rách” – cốt lõi nhân văn của dân tộc.

“Lá lành đùm lá rách”: chiếc lành trên cao, gió đưa lay động, che chở cho chiếc rách bên dưới – như hình ảnh những người khá giả, mạnh khỏe, may mắn chung tay đùm bọc, chia sẻ với những người nghèo khó, bất hạnh.

“Lá rách ít đùm lá rách nhiều”: ngay cả những người khó khăn, yếu thế cũng sẵn lòng tương trợ lẫn nhau, góp chút chút thành to.

Tình người là cội nguồn, là sức mạnh của cộng đồng – giúp đỡ, yêu thương nhau không phân biệt giàu nghèo, cao thấp, bởi khi một chiếc lá rơi, cả tán cây đều rung rinh. Hiến tạng chân chính phải xuất phát từ lòng nhân ái tự nguyện, tự nguyện phải đi liền với tự do và được bảo vệ, chứ không thể được tạo lập bằng các cơ chế mặc định, ép buộc gián tiếp hay áp lực hệ thống. Nếu dự thảo tiếp tục đi theo hướng mở rộng chỉ định mà thiếu các điều kiện bảo đảm tự nguyện tuyệt đối, thì chính những “lá rách” – người nghèo, người yếu thế, người bệnh hiểm nghèo – sẽ là những người chịu thiệt thòi trước hết và nhiều nhất.

Vì những lẽ trên, tôi kính mong Quốc hội lắng nghe đạo lý ngàn đời của dân tộc và tiếng nói của cử tri: hủy bỏ vĩnh viễn Dự thảo Luật sửa đổi năm 2026, giữ nguyên và hoàn thiện Luật số 75/2006/QH11 – hành lang pháp lý đã vận hành ổn định gần hai thập niên, tôn trọng tự nguyện, bảo vệ người sống và bảo vệ phẩm giá người chết.

Bốn là, tôi chỉ mong Quốc hội giữ nguyên Luật số 75/2006/QH11 ban hành ngày 29/11/2006 (Luật Hiến, lấy, ghép mô, tạng và hiến lấy xác), vốn đã tạo hành lang pháp lý đủ và an toàn cho hoạt động ghép tạng ở nước ta suốt gần hai thập niên qua, đồng thời chỉnh sửa một số từ ngữ cho phù hợp và bổ sung các quy định cần thiết nhằm hoàn thiện luật hiện hành thay vì xây dựng luật thay thế hoàn toàn.

Nhân dân ta đã đánh đổi quá nhiều máu nước để có được quyền sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc. Mỗi quy định của pháp luật về sự sống – cái chết đều phải đặt phúc lợi, an toàn và phẩm giá con người lên trên mọi lợi ích khác.

Kính mong Quốc hội lắng nghe tiếng nói của cử tri, xem xét và tiếp thu các kiến nghị trên vì sự bền vững của pháp luật và hạnh phúc của nhân dân.

Trân trọng kính chào